

UZASADNIENIE

Zapisy niniejszej Uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia Programu termomodernizacji budynków wielorodzinnych na terenie Miasta Krakowa, obejmują zasady udzielania dotacji celowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w postaci kryteriów wyboru inwestycji do dofinansowania, trybu weryfikacji spełnienia tych kryteriów, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji celowej i sposób jej rozliczania. Uchwała określa kategorie uprawnionych podmiotów do otrzymania dotacji celowej, a także dodatkowe kryteria i warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez te podmioty.

Wspieranie termomodernizacji jest kontynuacją działań na rzecz czystego powietrza po wejściu w życie zakazu palenia paliwami stałymi na terenie Krakowa (na mocy uchwały Nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* od 1 września 2019 roku dopuszczone jest stosowanie gazu ziemnego, propan-butanu, biogazu rolniczego, innego rodzaju gazu palnego oraz lekkiego oleju opałowego). Do głównych zalet termomodernizacji należą: niższe koszty ogrzewania, poprawa komfortu termicznego i jakości życia, zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania na środowisko, unowocześnienie i poprawa wyglądu budynku za czym idzie podniesienie standardu nieruchomości. Termomodernizacja jest jednym z działań, które pomagają przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu, co z kolei wpisuje się w realizację zadań wynikających z Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Ponadto, w ramach Planu Adaptacji Miasta Krakowa do zmian klimatu do roku 2030 przyjęto w zakresie ograniczania negatywnego oddziaływania niskich temperatur element: "aktywna pomoc społeczna – przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu".

Program termomodernizacji budynków wielorodzinnych na terenie Miasta Krakowa, kierowany do wspólnot mieszkaniowych oraz spółdzielni mieszkaniowych, będzie stanowić uzupełnienie prowadzonych dotychczas działań związanych z poprawą jakości powietrza. Od wielu lat prowadzone jest wsparcie skierowane do budynków jednorodzinnych – od 2018 roku realizowany jest Program termomodernizacji budynków jednorodzinnych dla Miasta Krakowa. Dodatkowo, prowadzony jest punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze” w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Ponadto, na podstawie umowy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w latach 2024 – 2025 realizowany jest program „Ciepłe Mieszkanie” skierowany do wspólnot mieszkaniowych obejmujących od trzech do siedmiu lokali mieszkalnych.

Ponadto, przyjęcie Programu termomodernizacji budynków wielorodzinnych na terenie Miasta Krakowa jest odzwierciedleniem oczekiwań mieszkańców w zakresie konieczności wsparcia ocieplania budynków wielorodzinnych, w związku z dużo mniejszą ofertą w tym zakresie w porównaniu do budynków jednorodzinnych. W 2021 roku odbył się Krakowski Panel Klimatyczny poświęcony zmianom klimatu oraz neutralności klimatycznej miasta. Efektem jego prac było wypracowanie 32 rekomendacji w tym m.in. „*Opracowanie łatwego proceduralnie programu wsparcia dla termomodernizacji budynków wielorodzinnych, z budżetem adekwatnym wobec skali potrzeb, połączonego z szerokimi działaniami informacyjno-edukacyjnymi i doradczymi skierowanymi do właścicieli, zarządców i administratorów*”.

Konieczność realizacji działań w zakresie termomodernizacji wynika także z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (dyrektywa budynkowa lub EPBD 2024), która jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu i pakietu

legislacyjnego "Fit for 55". Według EPBD 2024, państwa członkowskie UE m.in. powinny ustanowić krajowe plany renowacji budynków tak, aby do 2050 r. krajowe zasoby budynków zostały zmodernizowane w budynki bezemisyjne. Państwa członkowskie UE muszą zaimplementować ww. dyrektywę do swoich porządków prawnych do dnia 29 maja 2026 r., natomiast pierwszy projekt krajowego planu należy przedstawić Komisji Europejskiej do 31 grudnia 2025 r. Przyjęty krajowy plan państwa członkowskie muszą przedstawić do 31 grudnia 2026 r. Na podstawie statystyk ujętych w dyrektywie, sektor budownictwa odpowiada za 40% zużywanej energii i 36% bezpośrednich i pośrednich emisji gazów cieplarnianych związanych z energią. Ponadto, aż 75% budynków na terenie UE jest wciąż nieefektywna energetycznie. Podsumowując, dokument wskazuje, że w przypadku budynków mieszkalnych, średnie zużycie energii pierwotnej ma spaść o co najmniej 16% (w porównaniu z 2020 r.) do 2030 r. oraz o co najmniej 20-22% (w porównaniu z 2020 r.) do 2035 r. Od 2030 r. wszystkie nowo budowane budynki mają być bezemisyjne, a do 2050 r. wszystkie istniejące budynki mają zostać przekształcone w bezemisyjne.

W Polsce, aktualnie obowiązującym dokumentem jest „Polityka energetyczna Polski do 2040 roku”, który kładzie duży nacisk na poprawę efektywności energetycznej budynków poprzez m. in. termomodernizację jako kluczowy element transformacji energetycznej. Dodatkowo realizacja przyjętej „Długoterminowej strategii renowacji budynków” (DSRB) niesie za sobą między innymi potrzebę poprawy charakterystyki energetycznej budynków, co również pozytywnie wpłynie na jakość powietrza.

Program termomodernizacji budynków wielorodzinnych na terenie Miasta Krakowa jest kontynuacją działań związanych z poprawą jakości powietrza i jest wynikiem oczekiwań mieszkańców w zakresie potrzeby dotowania tego rodzaju inwestycji. Jego realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów wskazanych w aktach prawa unijnego, krajowego i lokalnego.

Proponowana uchwała nie będzie miała wpływu na dochody i wydatki Miasta, nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania, nie wymaga poniesienia innych dodatkowych wydatków na funkcjonowanie UMK, nie będzie powodować w przyszłości innych dodatkowych kosztów niż ponoszone przed jej wprowadzeniem.

Z wykonaniem uchwały wiąże się wydatkowanie środków budżetowych Miasta – środki finansowe w kwocie 1 000 000 zł na pokrycie kosztów zostały ujęte w planie finansowym Urzędu Miasta Krakowa na rok 2025: Dz. 900, Rozdz. 90005, § 6230, zadanie nr WS/O1.15/25 „Program termomodernizacji budynków wielorodzinnych na terenie Miasta Krakowa” kategoria zadania GWSMK.